

Referat fra telefonmøte i Fagrådet for geit

Tid: mandag 23. mai 2016 kl. 10:00 – 11:45

Medlemmer: Tone Edland, leder
Sigurd Vikesland, nestleder
Håkon Gjelstad
Helga Kvamsås, TINE Meieriet Vest
Tormod Ådnøy, IHA/NMBU
Hege Gonsholt, vara

Forfall: Hilde Giever Marvik

NSG adm. Thor Blichfeldt, avls- og seminsjef
Lars Erik Wallin, generalsekretær, tilstede fra kl. 10-10.30

Sekretær: Ingrid R. Østensen, rådgiver geit

Sakliste

Sak 2/16 Innkalling og sakliste	2
Sak 3/16 Referat fra telefonmøte i Fagrådet for geit 29. april 2016	2
Sak 4/16 Seminbukkinntaket 2016	2
Sak 5/16 Seminpriser 2016	4
Sak 6/16 Endringer i kvalitetsbetaling for melk	4
Sak 7/16 Orienteringssaker	7
Sak 8/16 Eventuelt	8

Sak 2/16 Innkalling og sakliste

Vedtak:

Innkalling og sakliste godkjennes.

Sak 3/16 Referat fra telefonmøte i Fagrådet for geit 29. april 2016

Saksbehandler: Ingrid R. Østensen

Dokument som fulgte saken:

- Referat fra telefonmøte i Fagrådet for geit 29. april 2016

Vedtak:

Referatet fra telefonmøte i Fagrådet for geit 29. april 2016 godkjennes.

Sak 4/16 Seminbukkinnntaket 2016

Saksbehandler: Ingrid R. Østensen

Saksutredning:

Det er utfordrende å finne gode seminbukkandidater i forbindelse med årets bukkeinntak. Kandidatlista bærer preg av at mange av de beste avkomsgranska bukkene er:

- solgt som kåra bukkekje og avkomsgranska i bruksbesetninger.
- solgt/lånt ut som ventebukk før de har fått offisiell indeks.

Vi har søkt Mattilsynet om godkjenning på følgende 11 potensielle seminbukkandidater, alle fra sanerte besetninger og de er avkomsgranska (de med uoffisiell indeks vil få off. indeks i slutten av mai). Vi ønsker å ta inn de seks beste bukkene etter avlsverdi og mest mulig spredning på slektskapet.

Kåringsnr.	Navn	Avls-verdi	Kas.-status	Far	Farfar	Morfar
2014156		143	5	2013232 HULK HOGAN	2009153 TORE	2011271 BEN10
2014154		138	5	2013228 STEIN	2010138 STEINAR	2009153 TORE
2012364	PIERRE	138	5	2005920 ARCACHON A544		2008881
2013451	STEIN	138	5	2006911 BSKO B568		2008836 DOFFEN
2013198	BLÅMANN	135	5	2010138 STEINAR	2008011 SIKSJØPRINSE N	2010317 HEGGERO- SVARTEN
2014246		134	5	2011331 SØLVPILEN	2010422 ASKEPRINS	2009106 FARGA

2013242		133	5	2010317 HEGGERO- SVARTEN	2009239 BALDRIAN	2010206 MORTEN
2013112		131	5	2012130 BRAKAR	2006910 BABAKAR B574	2007701 ARNE
2014431	LUCAS	131	5	2013369 ROGER	2008628 BARTHEZ	2012364 PIERRE
2014469	ØRJAN	129	5	2010435 ØYSTEIN	2009377 BLÅMANN	2012430
2014234	FJELLRAPP	127	5	2013148 FJELLSPRETTE	2009106 FARGA	2011245 TINTIN

Bukkene 2014156 og 2014154 ble født i en avlsbesetning, men ble solgt som kåra bukkkje og er avkomsgranska i en bruksbesetning. Produsenten kan kun selge bukkene til oss hvis hun får dispensasjon av Mattilsynet til å kjøpe inn nye bukker til besetningen sin.

Bukken 2012364 Pierre er granska i en avlsbesetning, men ble solgt til en bruksbesetning før den fikk offisiell indeks.

Bukken 2013198 Blåmann er granska i en avlsbesetning, men ble lånt ut til en bruksbesetning før den fikk offisiell indeks.

Bukken 2013112 ble født i en avlsbesetning, men ble lånt ut som kåra bukkkje og er avkomsgranska i en bruksbesetning.

Bukkene 2014246 og 2013242 ble født i en avlsbesetning, men ble solgt som kåra bukkkje og er avkomsgranska i en bruksbesetning. Produsenten selger bare en av bukkene til oss.

Vedtak:

Informasjonen om årets seminbukkinntak tas til orientering.

Sak 5/16 Seminpriser 2016

Saksbehandler: Ingrid R. Østensen

Saksutredning:

Grunnprisen per sæddose av melkegeit økes fra kr 50,- til kr 70,-.

Prisen per indekspoeng over 115 i samlet avlsverdi holdes uendret på kr 3,-.

Prisen per sæddose av importert fransk alpin økes fra kr 100,- til kr 120,-.

Frakt av sæddunk økes fra kr 550,- til kr 600,-. Leie av sæddunk holdes uendret på kr 500,-.

NSGs avlsbesetninger har fortsatt gratis frakt og leie av sæddunk som en liten premiering for arbeidet de legger ned for fellesskapet.

Vedtak:

Endrede seminpriser 2016 tas til orientering.

Sak 6/16 Endringer i kvalitetsbetaling for melk

Saksbehandler: Ingrid R. Østensen

Dokumenter som fulgte saken:

Hoveddokument:

- Høringsnotat vedrørende melke kvalitet og betalingsregelverk, TINE Råvare, mars 2016.

Underdokument:

- Faktahefte om melke kvalitet, TINE Råvare, mars 2016.
- Leserinnlegg i Bondebladet av T. Bårseth, 4. mai 2016.

Saksutredning:

TINE Råvare har sendt ut høringsnotat vedrørende melke kvalitet og betalingsregelverk med høringsfrist 31. mai 2016. Rådgivende gruppe geit skal ha møte i forbindelse med dette, og NSG er representert ved Lars Erik Wallin og Tone Edland. Fagrådet for geit bør drøfte de ulike temaene og komme med innspill som NSGs representanter tar med seg til møtet i Rådgivende gruppe geit 30. mai.

Følgende kom Fagrådet fram til under møtet:

1. Bakterieinnhold i mjølk

Spørsmål til høring:

For å unngå økte vrak- og prosesskostnader i verdikjeden bør kravene til melk fra produsent endres tilsvarende endringen i kravspesifikasjonen for rå melk. Dette innebærer ingen endringer for elitemelksgrense, men en tilpasning av grensene

for 1., 2. og 3. klasse melk, samt stoppgrense og grense for unormal melk. Hva synes du om å endre bakteriegrensene som foreslått ovenfor (side 3 i høringsnotatet)?

Fra drøftingen:

Geitemelk kontrolleres i dag for bakterieinnhold ved analysemetoden CFU. Før det eventuelt blir aktuelt å skifte over til samme metode som på ku (IBC), må det foreligge solid dokumentasjon for at IBC-metoden er tjenlig på geit og at det er bakterier som blir talt. Først når det er gjort kan vi ta stilling til hvilke grenseverdier som bør gjelde med IBC-metoden.

Vi ønsker å beholde dagens grenseverdier for bakterieinnhold så lenge vi bruker CFU-metoden.

2. Frie fettsyrer i geitemelk

Spørsmål til høring:

Synes du at geitemelk skal ha skjerpede kvalitetskrav for frie fettsyrer for å sikre bedre samsvar med kvalitetskravene fra meieriene?

Fra drøftingen:

Vi er enige i at kravet til innhold av frie fettsyrer i geitemelk bør strammes noe inn. Grensen for elitemelk bør gjenspeile den kvaliteten industrien etterspør. Ny grense for frie fettsyrer i elite geitemelk bør derfor endres til $\leq 1,2$ mmol/l.

Det er fysiologiske forskjeller mellom geitemelk og kumelk som tilsier at det ikke bør være samme grenser til frie fettsyrer/kvalitet for geitemelk og kumelk. I tillegg er det ulike driftsformer mellom de to dyreslagene. Geiteholdet har konsentrert kjeing, noe som medfører at alle geiter er i midtlaktasjon samtidig, og det er gjerne i denne perioden problemene med frie fettsyrer oppstår. Det vil dermed bli større svingninger i tankmelkas innhold av frie fettsyrer på geit enn i en melkekubesetning med spredt kalving.

3. Sporedannende bakterier i mjølk

Spørsmål til høring:

Synes du at alle sporeanalyser skal telle med i grunnlaget for avregning, eller synes du at dagens regler hvor siste analyse i avregningsmåned skal telle? Synes du at høyt sporeinnhold skal føre til raskere nedklassing og leveringsstopp enn tilfellet er i dag?

Fra drøftingen:

Geitemelk blir ikke analysert for sporedannede bakterier, og vi regner dermed med at problemstillingen ikke er aktuell for geit.

4. Gjentakende melkeleveranser av dårlig kvalitet og midlertidig hentekarantene

Spørsmål til høring:

Bør stoppreglene endres slik at uønsket melk stoppes raskere fra å bli levert på meieriet? I så fall, hva er en hensiktsmessig tid før leveringsstopp bør inntreffe? Bør det i regelverket innføres en midlertidig hentekarantene, hvor produsenten i en kortere periode får betalt for å ta hånd om melka mot normalt oppgjør, slik at meieriene unngår å motta uønsket melk?

Fra drøftingen:

Som prinsipp mener vi at hentekarantene kan innføres som et midlertidig tiltak for en kortere periode. Det må foreligge minst 2 påfølgende analyser med uønskede verdier før hentekarantene innføres. Produsenten som får innført hentekarantene må forplikte seg til å ta imot hjelp og følge rådene som rådgiver gir slik at problemet ikke vedvarer.

5. Betaling for historisk kvalitet eller for aktuelle leveranser

Spørsmål til diskusjon:

Synes du dagens nivå på økonomisk omfordeling for kvalitetsbetaling er det beste for fellesskapet, eller synes du det bør være større grad av samsvar mellom den kvaliteten som leveres og kvaliteten som avregnes?

Fra drøftingen:

I det norske geiteholdet produseres mye av melka på beite, og mange har dyra på stølen. Denne driftsformen ønsker vi å holde fast ved, da beite og utmark er et vesentlig element i geitemelksproduktene omdømme og avgjørende for produksjonsvolumet på mange bruk. Ved beiteslepp, i beiteperioden og rundt paring er det vanlig at celletallet i melka øker. Avregningssystemet må ta hensyn til at det er slike naturlige svingninger i celletallet hos geit som ikke skyldes mastitt.

Prinsippet om betaling for historisk kvalitet bør ligge fast. Tiden for avregning av celletall og bakterier bør også forbli uendret, inntil 12 måneder tilbake i tid for celletall, og inntil 4 måneder tilbake i tid for bakterier.

6. Dynamikk i tørrstoffbehandling

Spørsmål til diskusjon:

Er det ønskelig å justere betaling for tørrstoff hyppigere for å oppnå bedre balanse mellom tilførsler og markedsbehov? Er det i så fall ønskelig å flytte satsene for tørrstoffbetaling ut av kvalitetsregelverket og over i en prisliste sammen med basispris og tillegg- og trekksatser?

Hvordan bør vi i så fall sikre god kommunikasjon om tørrstoffbehov og satsendringer?

Fra drøftingen:

Vi er ikke enige i forslaget om å justere betaling for tørrstoff hyppigere som et tiltak for å oppnå bedre balanse mellom tilførsel og markedsbehov. Dagens system gir forutsigbarhet for geitemelksprodusenten, og det ønsker vi å beholde.

Vedtak:

Administrasjonen utarbeider en høringsuttalelse og denne oversendes styret i NSG.

Sak 7/16 Orienteringssaker

a. Livdyrpriser

Arbeidsgruppa for livdyrpriser fikk i oppgave å se på livdyrprisene (se sak 18.3/15) og la fram forslag til endrede priser for kåra bukker og avkomsgranska bukker i god tid før årets paringssesong. Fagrådet for geit fikk oversendt forslaget på e-post, og prisene ble vedtatt.

Kåra bukkekje:

Grunnpris: 2.500 kroner.

Indekstillegg: 50 kroner per indekspoeng over 115.

Avkomsgranska bukk:

Grunnpris: 2.750 kroner.

Indekstillegg: 100 kroner per indekspoeng over 115.

Tillegg for kaseingenstatus:

For homozygot «ikke-null*ikke-null» (5): 500 kroner i tillegg.

Det utbetales kr 3.750,- i tillegg til veiledende pris for seminbukker for å dekke «plunder og heft» ved inntaket i 2016.

De nye prisene er gjeldene fra 05.05.2016 og ligger også ute på NSG sine hjemmesider.

b. Video om smittebeskyttelse

Under sak 14/15 Smittebeskyttelse etter endt sanering ble det bestemt at NSG skal lage en opplæringsvideo om smittebeskyttelse rettet mot geiteholderne. Videoen er utsatt til å være ferdig i løpet av andre halvår 2016.

Sak 8/16 Eventuelt